

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021 / 758
Toplantı Tarihi/Sayısı : 17.8.2021/157
Karar Numarası : 2021 / 204
Başvuran : F. S. (T.C:..)
Muhatap Kurum/Kişi : ... Üniversitesi
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuran özetle; üniversiteye giriş sınavlarına girerek ... Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazanarak üniversiteye kaydını Eylül 2020 tarihinde yaptığını, 1 Nisan 2021 tarihinde ... Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığının yazısıyla hakkında silahlı terör örgütüne üye olma suçu ile ilgili disiplin soruşturması başlatıldığının tarafına iletildiğini, gerekli savunmayı yapmasına karşın Hukuk Fakültesi Disiplin Kurulu tarafından 16.04.2021 tarih ... sayılı kararı ile yükseköğretim kurumundan çıkarılmasının uygunluğuna karar verildiğini, bu kararın bulunduğu ... T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu aracılığıyla 08.06.2021 tarihinde tebliğ edildiğini, hakkında verilen kararın Yükseköğretim Kurumları Kanunu'nun 54'üncü maddesine aykırılık teşkil ettiğini, madde metninde belirttiği üzere "öğrencilerin işledikleri disiplin suçlarından dolayı" disiplin cezalarını verilebileceğini, hakkında silahlı terör örgütü üye olma suçundan yargılandığı dosyada suç tarihinin 16.04.2018 olduğunu, hakkında verilen hükmün 19.11.2019 tarihinde kesinleştiğini, üniversiteye kayıt yaptırmadan önceki dönemde hakkında verilen kararın kesinleştiğini ve üniversiteye kayıt olduğu tarihte bu şekilde öğrenci olarak kabul edildiğini, disiplin suçlarına ilişkin mevzuatta öğrencilikten önce işlenmiş olan bir suçtan dolayı disiplin soruşturması başlatılmasına cevaz veren bir düzenlemenin yer olmadığını, Anayasa'nın 13'üncü, 14'üncü ve 42'nci maddelerinde yer alan hükümler gereği "kimsenin eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılmayacağını", temel hak ve hürriyetlere ilişkin sınırlamaların hakkın özüne dokunmaması gerektiğinin Anayasa'da düzenlendiğini, öğrenci olmadığı bir dönemde gerçekleşen suçtan dolayı tarafına disiplin soruşturması açılarak disiplin cezası verilmesinin üniversite eğitimi almasına engel olacağını, bu sebeple eğitim hakkının sona erdiği anlamına gelen yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasının hakkın özünü ortadan kaldırdığını, bu kararın adalet anlayışına ve hakkaniyete aykırı olduğunu, Anayasa'da düzenlenen eğitim ve öğretim hakkını kısıtlandığını, eğitim hakkının elinden alındığının tespit edilmesini ve uygun çözüm sağlanarak eğitime devam etmeyi talep ettiğini belirtmiştir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. 6701 sayılı Kanun;

Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasası

Madde 3-

(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

Başvurular

Madde 17-

Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

3. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik;

Ön İncelemenin Yapılması

Madde 48-

(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir.

(2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvurucu yönünden ayrı ele alınır.

Ön inceleme üzerine verilecek kararlar

Madde 49-

(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.

Gerekçeli kabul edilmezlik kararı

Madde 67-

(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde;“(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (g) “ ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (i) “ Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” şeklinde yer almaktadır.

6. Başvuran, hakkında tesis edilen işlemde ötürü eğitim hakkının ihlal edildiğini ve bu sebeple mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir. Başvuran, herhangi bir ayrımcılık temeli belirtmediği gibi

başvuru dilekçesi ve ekleri incelendiğinde de herhangi bir ayrımcılık temelinin varlığı tespit edilememektedir.

7. İhlal incelemesi yapılabilmesi için öncelikle başvurusu hakkının bulunup bulunmadığının ortaya konması gerekmektedir. Kurumun insan hakları ihlalleri ile ilgili başvuruları inceleme yetkisi bulunmamaktadır. Bu yetki 6328 sayılı Kanun ile Kamu Denetçiliği Kurumuna verilmiştir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna verilen bu görev tanımı BM Paris Prensipleri ile de örtüşmektedir.

8. Başvuru dilekçesi ve ekleri Kurum mevzuatı açısından değerlendirildiğinde; Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'nin uygulanması neticesinde tesis edilen idari işlem olduğu, söz konusu idari işlemin hukuka uygunluğuna ilişkin değerlendirmenin yargı yetkisinin kullanılması kapsamında olduğu açıktır. Başvuru bu sebeple Kurumun inceleme yetkisi dahilinde değildir.

9. Başvuranın iddiaları ile benzer talepler hakkında Danıştay 8. Dairesi'nin içtihadında; *"Disiplin yönetmeliğinin amaç, kapsam ve dayanağı yükseköğretim aşamasında disipline aykırı davranışları cezalandırmak olduğuna göre, öğrenciye yükseköğretim aşamasından önceki dönemde işlenen bir suç nedeniyle disiplin cezası verilemeyecektir."* yönünde karar verilmiştir (Danıştay 8. Dairesi Esas No: 1989/419, Karar No: 1990/963, Karar Tarihi:20.09.1990). Başvuranın iddiaları ile benzer nitelikte somut olayın yer aldığı içtihat göz önünde bulundurulduğunda başvuruya konu olan olay da yargı makamlarınca karara bağlanması gereken uyuşmazlık niteliğindedir.

10. Başvuru dosyası ve ekleri mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın hakkında tesis edilen işlem ile ilgili idari yargıya başvurabileceği, başvuru konusunun 6701 sayılı Kanun kapsamında Kurumun inceleme yetkisi dışında kaldığı, Kanun ve Yönetmelik'in yukarıda anılan maddeleri doğrultusunda başvurunun kabul edilmez olduğu sonucuna varılmıştır.

IV. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
  2. Kararın başvurana tebliğine,
  3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,
- 17.08.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi

Zennure BER
Kurul Üyesi

